

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 221/2013-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., T., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 356/29012-60 z 27. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. januára 2013 doručená sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (*ďalej len „ústava“*),

ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 356/29012-60 z 27. novembra 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“), ktorým bol potvrdený zamietajúci rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 10 C/66/2011-44 zo 4. apríla 2012 v právnej veci sťažovateľa o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom.

Z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovateľ nie je spokojný s odôvodnením napadnutého rozsudku tvrdiac, že krajský súd sa vôbec nezaoberal meritom veci. Podľa jeho názoru všeobecný súd nemôže zamietnuť žalobu iba na základe „marginálneho nedostatku“ (nesprávne označenie žalovaného), čo „platí o to viac z dôvodu, že tento nedostatok bol odstránený odvolaním“. Podľa sťažovateľa „z právneho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu možno vyvodiť jednoznačný záver o tom, že pri rozhodovaní odvolacieho súdu nebol v danej veci naplnený obsah sťažovateľovho práva na súdnu ochranu a v dôsledku toho bolo porušené aj jeho právo na majetok“.

K sťažnosti sťažovateľa bolo pripojené vyhlásenie k povinnému právnomu zastúpeniu v konaní pred ústavným súdom, z ktorého vyplýva, že zákonnú požiadavku obligatórneho právneho zastúpenia podľa § 20 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmieta akceptovať.

Ústavný súd, poukazujúc na svoju konštantnú judikatúru, v ktorej je jednoznačne formulované, že povinnosť zastúpenia sťažovateľa advokátom v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je ustanovená bez možnosti akýchkoľvek výnimiek, prípisom z 26. marca 2013 sťažovateľa upozornil, že vo svojej doterajšej praxi splnenie tejto zákonnej podmienky bezvýhradne vyžaduje. V nadväznosti na to ho vyzval, aby mu v lehote 14 dní predložil kvalifikované splnomocnenie na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Zároveň bol upozornený na možnosť postupu podľa § 25 ods. 2 zákona

o ústavnom súde v prípade nerešpektovania výzvy ústavného súdu. Ústavný súd sťažovateľa taktiež poučil o tom, že s účinnosťou od 1. januára 2012 došlo k zmene § 30 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníka, ktorý požiada o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci.

Dňa 28. marca 2013 bolo ústavnému súdu doručené padanie sťažovateľa z 22. marca 2013, v ktorom vyjadril názor, že doterajšie uznesenia ústavného súdu, ktorými boli odmietnuté jeho sťažnosti v dôsledku nepredloženia splnomocnenia pre advokáta už pri predbežnom prerokovaní, *„nemožno považovať za súladné s ústavnoprávnymi princípmi ochrany ústavných práv sťažovateľa v zmysle II. hlavy ústavy“*. Sťažovateľ poukazuje aj na to, že *„vplyvom nenaplnenia ústavnoprávnej ochrany mojich ústavných práv zo strany súdu nastala situácia, ktorá mi spôsobuje značné problémy v profesionálnom a súkromnom živote“*. V súvislosti s tým malo okrem iného dôjsť k zhoršeniu jeho zdravotného stavu a v neposlednom rade sa to prejavuje aj vo finančnej situácii jeho rodiny.

V ďalšej časti svojho podania sa sťažovateľ kriticky vyslovuje k rozhodovacej činnosti ústavného súdu uvádzajúc, že využíva *„svoje právo na odpor vyplývajúce z čl. 32 ústavy – ius resistendi a podávam svoju sťažnosť podľa čl. 127 ústavy z 22. 1. 2013 bez právneho zastúpenia.“*

Sťažovateľ v závere svojho podania z 22. marca 2013 vyslovuje názor, že *„doterajšie rozhodnutia vydané Ústavným súdom Slovenskej republiky v mojich právnych veciach potvrdzujú moju domnienku o tom, že vyčerpanie sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy SR nemožno v zmysle čl. 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv považovať za účinný prostriedok nápravy podľa vnútroštátneho práva“*.

Dňa 12. apríla 2013 bolo ústavnému súdu doručené ďalšie podanie sťažovateľa, v ktorom oznamuje, že na svojich doterajších stanoviskách týkajúcich sa povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom zotrváva.

II.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ napriek výzve ústavného súdu obsahujúcej upozornenie na možnosť odmietnutia jeho sťažnosti v prípade nepredloženia splnomocnenia na jeho zastupovanie v konaní o sťažnosti nevyhovel a vo svojich odpovediach na túto výzvu výslovne uviedol, že zákonnú požiadavku povinného právneho zastúpenia nemieni akceptovať.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom..., ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Ústavný súd so zreteľom na odmietavý postoj sťažovateľa, ktorý odmieta vykonanie relevantných úkonov smerujúcich k zabezpečeniu svojho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, rozhodol o odmietnutí sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí návrhu. S prihliadnutím na uvedené sa ústavný súd bližšie argumentáciou sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho v petite sťažnosti označených práv nezaoberal.

Ústavný súd napokon dodáva, že pokiaľ ide o vecnú stránku sťažovateľových námietok, teda o kritiku inštitútu povinného právneho zastúpenia, na opodstatnenosť zákonnej úpravy povinného právneho zastúpenia vo svojej judikatúre opakovane poukazuje a bezvýnimočne na ňom trvá (napr. I. ÚS 57/2013).

Ústavný súd je štátny orgán (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti) a v súlade s čl. 2 ods. 2 ústavy môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ústavný súd sa preto musí dôsledne riadiť vymedzením svojich právomocí vyplývajúcich z čl. 125 a nasledujúcich ústavy a ďalej konkretizovaných v zákone o ústavnom súde a pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie iba také podanie, ktoré spĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom.

Odmietnutie tejto sťažnosti neznamená, že ústavný súd sa v budúcnosti nebude môcť zaoberať prípadným porušením práv sťažovateľa. Poskytnutie ochrany ústavnosti ústavným súdom však predpokladá splnenie všetkých ústavných a zákonných predpokladov a podmienok konania pred ústavným súdom vrátane splnenia zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2013